

Arbeidsvoorwaarden zelfstandige en onafhankelijke kunstenaars

Collectieve afspraken

Mark Gerrits

Op 21 november 2017 nam de Tweede Kamer een motie aan die moet bereiken dat het in culturele en creatieve sectoren mogelijk wordt om collectief afspraken voor zzp'ers te maken. Tot nu toe was collectief onderhandelen ten gunste van zzp'ers lastig omdat de Autoriteit Consument en Markt (ACM) dat bestempelde als kartelvorming als er voor meer dan acht bedrijven tegelijk werd onderhandeld.

Dat maakte het in de praktijk onmogelijk om prijsafspraken te maken voor groepen groter dan bijvoorbeeld acht muzikdocenten, remplassanten, journalisten, muzikanten of kunstenaars.

Wat vooral opvalt is dat de ACM weinig aandacht lijkt te besteden aan de (afhankelijke) positie van de werkende in de culturele en creatieve sector. Uit de rapporten van de Raad voor Cultuur (recent het rapport van 21 april 2017 met de titel *Passie gewaardeerd*), komt een schrijnend beeld over de

inkomens en arbeidsmarktpositie naar voren.

De Tweede Kamer nam in 2016 een motie aan waarin het kabinet werd verzocht om in gezamenlijk overleg met belanghebbenden en de ACM met een voorstel te komen hoe zelfstandige kunstenaars hun krachten bij

onderhandelingen over arbeidsvoorwaarden kunnen bundelen.

Gezamenlijke inzet

De SER en Raad voor Cultuur schrijven hierover: 'Het is de verantwoordelijkheid van de wetgever om publieke belangen zodanig helder aan te duiden dat deze goed als rechtvaardiging voor een beperking van de mededinging kunnen dienen.' De raden adviseren de overheid te monitoren hoe een wettelijke vrijstelling in de culturele en creatieve sector in de praktijk uitpakt voor de prijzen en tarieven.

Oproep aan het huidige kabinet: ga nu eens met deze motie richting ACM aan het werk!

De thans aangenomen motie kwam mede op initiatief van vakorganisaties in de culturele sector (o.a. Ntb, Kunstbond en Nederlandse Vereniging voor Journalisten) tot stand. Zij is het resultaat van een gezamenlijke inzet – achter de schermen – die gestart is met de gesprekken met de SER en Raad voor Cultuur, de ministeries

- ingezonden mededeling -

Op 27 oktober is verschenen bij Het Schrijversportaal de titel *Hoe je als muzikant een bloeiende lespraktijk opbouwt*, geschreven door Floor Wittink. Het is bedoeld voor alle muzikanten die lesgeven en bevat tevens tips en adviezen voor het werken als zzp'er. Saxofoniste Floor Wittink vertelt over haar ervaringen als saxofoondocent en over haar visie op cocreatief lesgeven. Echt muziek maken en aansluiten op je leerling staan daarbij centraal. Vanuit haar ervaring als ondernemer, ze heeft haar eigen Saxschool opgericht, geeft Wittink tips en adviezen. Dit alles aangevuld met reacties van cursisten: wat vinden zij eigenlijk van hun piano/saxofoon- of vioolles?

- Bibliografische gegevens: Floor Wittink – *Hoe je als muzikant een bloeiende lespraktijk opbouwt*
- Isbn: 9789461550361 / Verkoopprijs: € 19,90 Omvang: 96 bladzijden, hardcover, geïllustreerd, in kleur
- Meer informatie: www.spelenvanuitjehart.nl
- Contact: 06-52372079 (Floor Wittink); info@spelenvanuitjehart.nl

van OC&W en SZW, waarbij consistent erop is gehamerd dat in de culturele sector de 'gewone regels' van de bedrijfseconomie niet van toepassing zijn.

Bescherming onafhankelijkheid en zelfstandigheid

Bij de Ntb en de Kunstenbond zijn veel zelfstandigen aangesloten. Het zijn muziekdocenten, pop-, jazz- en klassieke musici, auteurs, componisten, acteurs, remplaçanten. Allemaal beroepsgroepen waar onafhankelijkheid en zelfstandigheid belangrijke waarden in het werk zijn. Hoewel de wens om collectief te kunnen onderhandelen daar in tegenspraak mee lijkt, kan dit juist deze waarden beschermen.

Een van de constatering van de

Raad en de SER in het rapport luidt:

'De waarde die gecreëerd wordt door de sector komt lang niet altijd bij de makers terecht.' en 'De Nederlandse economie in het algemeen en de culturele en creatieve sector in het bijzonder zijn erbij gebaat dat deze toegevoegde waarde in grotere mate bij de makers neerslaat.'

Een redelijk tarief biedt degenen die in de creatieve sectoren actief zijn de mogelijkheid hun werk zelfstandig en onafhankelijk uit te blijven voeren.

Hoe nu verder?

De Ntb heeft én in de sector cultuur-educatie én in de sector klassiek bij de werkgevers al vroegtijdig aandacht gevraagd voor het op niveau houden van

het verdienvermogen van zijn leden die werkzaam zijn in een zelfstandige beroepspraktijk.

Wij zijn er een voorstander van dat de positie van de zelfstandige - werkzaam op basis van een overeenkomst van opdracht - een plaats krijgt in de diverse collectieve arbeidsovereenkomsten. Niet voor niets geeft de wet op de collectieve arbeidsovereenkomst daartoe mogelijkheden.

Dit item blijft onverminderd een inzet bij de cao-onderhandelingen: een redelijk tarief voor de makers zodat werken in de sector blijft lonen. De motie alleen is niet voldoende: in de praktijk regelt de motie niets. Het blijft noodzakelijk hiervoor aandacht te vragen bij politici en aan de cao-tafels.

- ingezonden mededeling -

DUTCH - JAZZ elke zondag 22:00 / 23:00 op Sublime FM

foto : Frank de Graaf

foto : Roland van Tulder

Hét radioprogramma waar de Nederlandse jazz centraal staat met Rolf Delfos en Bart Wirtz

Sena

SUBLIME FM